

Oponentský posudek habilitační práce

Univerzita: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Fakulta: Lekárska fakulta

Pracoviště: Neurologická klinika UPJŠ LF a UN LF v Košiciach

Obor habilitačního řízení: Neurológia

Kandidát: **MUDr. Marianna Vitková, PhD.**

Název dizertační práce: ***SCLEROSIS MULTIPLEX – závažnosť a funkčné zneschopnenie***

Tématem habilitační práce MUDr. Marianny Vitkové, PhD., je roztroušená skleróza mozkomíšni (RS) a z ní vyplývající funkční zneschopnění pacienta, včetně míry závažnosti onemocnění.

Po formální stránce je habilitační práce tvořena 89 stranami vlastního textu, celkově má práce 98 stran, včetně slovenského a cizojazyčného abstraktu a seznamu použité literatury. Práce je koncipovaná jako soubor původních prací s komentářem. Práce cituje 197 titulů sekundární literatury, převážně zahraniční provenience.

Úvodní (teoretická) část se věnuje obecně problematice RS, stručně je naznačena epidemiologie a etiopatogeneze, klinický průběh, diagnostika a léčba.

V teoretické části v rámci klinického hodnocení RS ve vztahu k dělení na jednotlivé formy chybí zmínka o klinicky izolovaném syndromu (CIS) a jeho vztahu k možnému vývoji v RS, v rámci kapitoly terapie RS by bylo s ohledem na téma práce vhodné uvést i symptomatickou léčbu RS, a to zejména u těch symptomů, které jsou následně ve výsledcích prezentovány.

V rámci teoretické části jsou uvedeny kapitoly, které nejsou následně zhodnoceny a okomentovány ve výsledkové části práce, zde autorka uvádí následující témata – UVB záření, oblast močových dysfunkcí a poruch spánku, zatímco teoretická část se kromě těchto oblastí věnuje i dalším symptomům – únavě, depresi a bolesti. Ve výsledkové části postrádám, zda uvedené symptomy mají nějaký vztah k závažnosti onemocnění. Výčet výsledků v praktické části lze tak považovat ve vztahu k tématům naznačeným v teoretické části za selektivní bez bližší specifikace tohoto výběru.

Výsledková (praktická) část prezentuje výsledky vlastních výzkumných šetření, je prezentováno 5 článků na 3 témata související s RS, jejichž prvoautorkou je uchazečka.

Připomínku mám ke koncepčnímu zpracování práce ve vztahu k tématu práce i stanovenému cíli práce – tématem práce je výzkum týkající se závažnosti a funkčního zneschopnění pacientů s RS, nicméně v prezentovaných výsledcích výzkumu je závažnost onemocnění vyhodnocována pouze v případě jednoho článku u tématu UVB záření a jednoho článku v případě poruch spánku, v článku o močových dysfunkcích je ve výsledcích i komentáři hodnocena kvalita života či délka onemocnění (což autorka

sama potvrzuje v závěrech na s. 87), taktéž v případě zbývajících 2 článků věnovaných problémům se spánkem jsou ve výsledcích i v komentáři hodnoceni pacienti ve vztahu ke zdravé populaci či k genderu, nikoliv ve smyslu srovnání pacientů s různou mírou závažnosti onemocnění, což je vzhledem k tématu práce škoda, neboť EDSS bylo u těchto vzorků respondentů rovněž zkoumáno.

Otázky k obhajobě:

- **Byly v rámci výzkumu sledující močové a sexuální dysfunkce sledovány korelace mezi výskytem symptomů a závažností onemocnění?**
- **Pokud ne, dají se prezentované výsledky interpretovat ve vztahu k výsledkům EDSS?**
- **Jaký mají zjištěné výsledky dopad na terapeutickou praxi pacientů s RS?**

Po stránce formální a jazykové nemám s ohledem na jazyk práce zásadnější připomínky, nacházím spíše drobné formální či pravopisné nedostatky, např. chybné psaní procent s mezerou (např. 35%, s. 2, 3, 87 ad.), chybějící čárky v souvětích (s. 17, 29, 51, 52, 87 ad.), nesprávné používání spojovníku místo pomlčky (s. 2, 87 ad.), formální překlepy (chybějící mezery, čárky navíc apod., s. 11, 14 ad.), nesjednocená terminologie (někdy užíváno SM, někdy roztrúsená skleróza), nesjednocené citace literatury dle normy (s. 6).

Souhrnně lze konstatovat, že **stanovený cíl práce byl splněn**, ač se jeho znění rozchází s názvem práce. Z předložené práce je zřejmé, že **autorka prokázala schopnost realizace vlastního výzkumného šetření** a předložit vlastní výsledky a závěry. Z hlediska nových poznatků považuji za **přínosné a originální výsledky vlastního výzkumu UVB záření na velkém vzorku pacientů (46 000 respondentů)**, se **zajímavými závěry** potvrzující dřívější předpoklady, zejména, že spojitost mezi zeměpisnou šířkou a MSSS není výslovně závislá na dávce UVB záření, ale že existují i jiné faktory, které mohou tuto interakci ovlivňovat.

Na základě úspěšné obhajoby se zodpovězením položených **doporučuji** udělit MUDr. Marianně Vitkové, PhD., titul docent ve vědním oboru Neurologie.

prof. MUDr. Jan Mareš, Ph.D., MBA
zástupce přednosty LF UP a vedoucí Centra vysoce specializované péče pro demyelinizační onemocnění FN Olomouc
Neurologická klinika Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultní nemocnice v Olomouci
I. P. Pavlova 6
77900 Olomouc
Česká republika

V Olomouci dne 8. 11. 2022